

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE OKRAJA PTUJ

UREDNIŠTVO IN UPRAVA: »DOM OF«, PTUJ, Prešernova ulica, soba 19. ČEK. RAČUN: NARODNA BANKA PTUJ 643-90603-3 TELEFON: 143 in 168 — POŠTNI PREDAL: PTUJ

Leto II. — Štev. 7

Izhaja štirinajstdnevno

Ptuj, 7. aprila 1949

Mesečna naročnina din 6.—

Cena din 3.—

Okrajna konferenca OF je sprejela plan dela za leto 1949

V nedeljo, 3. aprila, se je vršila v Ptuj v Titovem domu okrajna konferenca delegatov OF, na kateri je bil sprejet letni plan dela okrajnega odbora OF ter izvoljen okrajni plenum, izvršni odbor in sekretariat OF.

Konferenci je prisostvoval tudi minister tov. Jože Potrč, ki je pozdravil delegate v imenu IOOF Slovenije. Organizacijski sekretar okrajnega odbora OF tov. Berginc je predložil konferenci letni plan dela Fronte za ptujski okraj. Na podlagi temeljite analize dosedanjega dela, uspehov in pomanjkljivosti so bile v planu navedene konkretne politične, organizacijske in gospodarske naloge Fronte v letošnjem letu.

Plan OF zajema med drugim:

PLAN OF ZA RAZVOJ KMETIJSKEGA ZADRUŽNIŠTVA

Med drugimi političnimi, organizacijskimi in gospodarskimi nalogami so pred Fronto postavljene velike in odgovorne naloge pri razvijanju zadrúžnega gospodarstva. Zato bo pri Okrajnem odboru OF ustanovljena kmečka komisija, pri osnovnih organizacijah pa se morajo ustanoviti močni kmečki aktivji, sestavljeni iz najboljših članov Fronte in naprednih kmetovalcev.

Plan komisije in aktivov za vasi:

1. S tolmačenjem in pravišnim študijem prednosti zadrúžnega gospodarstva ter konkretnim dokazovanjem pri izletih v že obstoječe obdelovalne zadruge bomo vso diskusijo, pripravljenost in zanimanje za kmetijsko zadrúžništvo, ki danes vlada na terenu, konkretizirali z ustanavljanjem obdelovalnih zadrug in zadrúžnih ekonomij.

2. S kmečkimi aktivji na vaseh bo okrajna komisija izvedla 14 dnevne sektorske konference, na katerih bo študij zadrúžne problematike. Na podlagi tega študija bo konkretno nakazane bodoče naloge posameznih kmečkih aktivov OF.

3. Vse frontne organizacije na vaseh bodo pregledale in ustvarile možnosti za ustanovitev zadrúžnih ekonomij iz zemlje, ki je nekateri večji kmetje ne morejo ali nečejo obdelati ali z zemljo, s katero bodo kmetje pristopili v ekonomijo. V zadrúžne ekonomije je treba vključiti tudi zemljo vaške skupnosti, kakor tudi ono zemljo, katero trenutno upravlja KLO itd. Ker so dane možnosti za ustanovitev zadrúžne ekonomije v sleherni naši vasi, bomo letošnje leto ustanovili 140 večjih ali manjših zadrúžnih ekonomij.

4. V zadrúžne ekonomije bomo vključili tudi hlapce in dekle, ki so danes še vedno izkoriščane pri nekaterih velikih kmetih.

5. S pomočjo in na pobudo Fronte na vaseh bodo ekonomije povečale svoj zemeljski sklad za 100% s tem, da bodo v ekonomije pristopili kmetje s celotno ali delno površino svoje zemlje.

6. Fronta bo organizirala posebni študij v okviru krožkov za vse ljudi, ki delajo ali bodo delali na ekonomijah.

7. V že obstoječih ekonomijah bomo zgradili in usposobili 18 gospodarskih postopij, katere bodo služila predvsem za dvig živinoreje.

8. V okviru obdelovalnih zadrug in ekonomij bomo ustanovili aktivne borce za dvig hektarskega donosa.

9. Fronta bo organizirala 17 množičnih izletov v obdelovalne zadruge našega okraja.

Organizirali bomo 6 izletov za najboljše člane Fronte v obdelovalne zadruge v okviru naše republike.

V mesecu juliju in septembru bosta 2 izleta v obdelovalne zadruge drugih bratskih republik. Na ta dva izleta bo šlo skupno 300 najboljših članov OF iz vseh osnovnih organizacij.

PLAN POMOČI ŽE OBSTOJEČIM OBDELOVALNIM ZADRUŽAM

1. Po vseh obdelovalnih zadrugah bomo ustanovili posebne študijske krožke. Na te bodo prihajali vsi zadrúžniki. Povsod bomo ustanovili igralne družine, pevске zore in izobraževalne tečaje.

2. S pomočjo organizacije AFŽ bomo p vseh zadrugah in večjih ekonomijah ustanovili Domove igre in dela, kjer bodo lahko puščale matere svoje otroke, ko grejo na delo na polje.

3. V sezonah, ko je na polju največ dela in predvsem pri gradnjah novih go-

spodarskih poslopij, bo nudila okrajna kmečka komisija skupno z okrajnim sindikalnim svetom zadrugam pomoč s tem, da bodo zadruge obiskale posebne ekipe strokovnjakov, t. j. zidarjev, mizarjev, ključavničarjev, mehanikarjev, živinorejcev, sadjerejcev itd. Te ekipe bodo pomagale zadrugam premagovati razne težave glede orodja, stanovanja in hlevov, pri reji živine, pri novih nasadih sadnega drevja itd. Posamezne sindikalne podružnice jim bodo pomagale z delovno silo, jih učile brigadnega sistema dela, tekovanja itd.

V tem letu bodo sindikalne podružnice naredile 15.000 prostovoljnih delovnih ur pri pomoči obdelovalnim zadrugam.

Frontne organizacije bodo organizirale tekovanje med posameznimi brigadami v okviru zadruge. Okrajna komisija bo dala pobudo za tekovanje med zadrugami v okraju.

PLAN POMOČI OF ZADRUGAM SPLOŠNEGA TIPA

1. Kmetijske zadruge so bile zato organizirane, da zavarujejo delovne ljudi pred izkoriščanjem s strani posameznih trgovcev, prekupčevalcev in špekulantov. Zato bodo vse KZ dokončno očistile svoje upravne odbore vseh škodljivih in špekulantskih elementov. Pri tem bomo zaostriili diferenciacijo med poštenimi ljudmi in elementi, ki niso zainteresirani na graditvi socializma.

2. Fronta bo dajala iniciativo in pomoč pri ustanavljanju posameznih odsekov pri KZ in bo bosvečala veliko pozornost njihovi produktivnosti.

3. V našem okraju bomo ustanovili 15 manjših farm v okviru KZ, kjer bomo gojili kokoši, zajce, svinjereje, čebelarstvo, sadjarstvo itd.

Fronta bo iniciator tega in bo zbrala s pomočjo vseh množičnih organizacij potrebna sredstva za ustanovitev omenjenih farm.

4. V svrhu izboljšanja evidence o kmetijski produkciji, bo Fronta pomagala KZ voditi evidenco o kmetijski proizvodnji svojega članstva. Fronta bo pomagala tudi pri planiranju, pri reji živine, pri odkupih, kontrahaciji itd. Pri delitvi raznega blaga bo Fronta skrbela, da bo vse pravilno razdeljeno in bo onemogočala razne mahinacije pristranskih službenecv in drugih špekulantov.

5. Kmečki aktivji na vaseh bodo s pomočjo celotne organizacije OF skrbeli za to, da bo izveden setveni plan, da bo vsa zemlja pravočasno in pravilno obdelana. Fronta bo tistim pomagala obdelati zemljo, ki so take pomoči vredni in potrebni. Na primer partizanskim vdovam, revnim starčkom itd.

V jeseni bo OF organizirala okrajno razstavo vseh kmečkih pridelkov in istočasno tudi kulturni festival. V Halozah bomo ob trgatvi priredili vinogradniški festival in ob tej priliki nagradili v zvezi s tem ljudi in dali priznanje istim kmetom, ki bodo dosegli največji hektarski donos in najboljšo kvaliteto grozdja.

Okrajna komisija bo priredila 3 tekme koscev in žanjic, in sicer v Središču, Gorišnici in Trnčah. Vsi VVOF bodo poslali na tekme svoje najboljše kosce.

Celotni plan je zajet v 76 točkah po različnih delovnih sektorjih.

Po prečitaniu plana se je razvila diskusija. Delegati so iznašali uspehe, izkušnje in težkoče ter delavnost Fronte na vasi pri ustvarjanju zadrúžnega gospodarstva. Po izčrpi diskusiji je imel zaključno besedo minister tov. Potrč. Poudaril je pomen borbe proti zaostalosti na vaseh in borbe za razmah pri ustanavljanju obdelovalnih zadrug in zadrúžnih ekonomij. V preprostitih besedah je prikazal borbenost, napore in uspehe naših delovnih ljudi pri graditvi socializma kljub obrekovanju in poizkusom zaviranja s strani zapadnih imperialistov in držav ljudske demokracije. Omenil je tudi borbo demokratičnih sil proti atlantskemu sporazumu in proti dolarski politiki anglo-ameriških imperialistov.

Delegati so s tajnim glasovanjem izvolili 110 najboljših frontovcev — borcev za socializem — v okrajni plenum. Od teh so izvolili 40 frontovcev v izvršni odbor OF, v sekretariat OOOF pa sledeče tovarišče: Grden Lovro, Maver Ivan, Belšak Franc, Berginc Peter, Vogrinc Janko, Kolarič Ciril in Zorec Ivanka.

Ob koncu konference so delegati poslali resolucijo izvršnemu odboru OF Slovenije.

Večina delovnih kmetov ptujskega okraja priznava pravičnost novih davčnih lestvic

Na sedežih krajevnih ljudskih odborov ptujskega okraja se vršijo od dne 23. marca t. l. dalje množični sestanki.

Dosedanji uspeh zbiralne akcije ni zadovoljiv

V času po 9. marca t. l. je prejele podjetje »Opdax« v Ptuj 12.605 kg raznih železnih predmetov, ki bodo po pretopitvi v železno surovino v ponovno pomoč našemu gospodarstvu.

Ta sicer mali in nezadostni uspeh je dosežen predvsem po zaslugi raznih podjetij v Ptuj in okolici, ki so pripravila na podlagi Uredbe o zbiranju in razdeljevanju starega železa svoje tovrstne zaloge in so jih deloma že predali »Opdaxu«. Tovarna aluminija Strnišče bo založila martinovke s 40 tonami kovinskih, sedaj nerabnih predmetov, Okrajna opekarna v Janeževcih z 2500 kilogrami, Okrajni mlini v Ptuj 5 z 1180 kg, Tovarna strojil v Majšperku z 10 tonami, Tovarna volnenih izdelkov z 1 tono, z manjšimi količinami pa tudi druga podjetja.

Železa in drugih za surovine uporabnih predmetov, ki so jih doslej zbrale množične organizacije, še niso predale »Opdaxu« ali mu sporočile, koliko imajo tega na razpolago, da bi to lahko organiziralo prevoze. V splošnem so se doslej izkazali krajevni frontni štabi premalo agilni.

Najzgodnejši se je doslej izkazal Vozlič Rudolf iz Marjete niže Ptuj, ki je zbral tekem zadnjega časa 6825 kg železnih nerabnih predmetov in jih predal »Opdaxu«. Je stalno na delu in bo v kratkem času zopet pripeljal.

Novozvoljeni člani sekretariatav rontnih organizacij bodo s poživitvijo zbiralne akcije v svojih vaseh lahko pokazali članom OF, da so se resno ottili novih nalog v korist družbene industrije kot najmočnejše pomoči za dvig kmetijstva.

V Placarju je ustanovljena kmetijsko-obdelovalna zadruha

V Placarju je združilo 9 družin okoli 40 ha zemlje in ustanovilo Kmetijsko-obdelovalno zadruho. Vključili so se: Čeh Olga, Čeh Franc, Kolarič Anton, Rebernak Maks, Bombek Franc, Arnuš Neža, Kuhar Ivana, Švajgl Ivana, Kogler Karolina, Belec Konrad in Lah Katarina.

Na dosedanem načinu življenja in dela so se prepričali, da je bilo majhno, posamično gospodarstvo koristno le za kapitalistični družbeni red in da je ustvarila oblast delavcev in kmetov v naši državi pogoje za velike gospodarske spremembe.

Združili so zemljo, orodje in živino, ker so se prepričali, da je mogoče ustvariti iz več družin, ki so živele na malih površinah zemlje, veliko socialistično družino, ki imajo skupno proizvodna sredstva, potom katerih si ob podpori države ustvarjajo boljše življenjske pogoje.

Dne 29. marca t. l. se je vršil v zadrúžnem domu ustanovni občni zbor zadruge. Ta dan je za zadrúžnike iz

Partijci, aktivisti OF in uslužbenci finančnega odseka OLO v Ptuj seznanjajo delovno ljudstvo vasi dravskega in ptujskega polja, Haloz in Slovenskih goric z bistvom davčne politike nove Jugoslavije in nove nižje in višje davčne lestvice ter vodijo razprave o predlogih davčnih komisij za odmero dohodnine kmečkim gospodarstvom za leto 1948.

Mali in srednji kmetje in tudi mnogi večji kmetje ne ugovarjajo predlogom za odmero dohodnine, ki so jih sestavile krajevne davčne komisije s pomočjo razširjene odmerne davčne komisije. Nekateri večji kmetje jih molče sprejemajo, le mali del teh kaže svojo uzaljenost, da niso puščeni mimo načela o prispevanju družbi po zmogljivosti premoženja. Nepoučenost in nezainteresiranost davčnih obveznikov v poedinih KLO-jih se je odražala spočetkoma s slabim odzivom na množični sestanek. Pravilna razlaga o novem načinu odmerjenja davka za leto 1948 se je hitro raznesla med ljudstvo, kar je spravilo zanimanje za razprave o predlogih davčnih komisij na dostojno višino.

Sestanki so uspešni, ker uvideva večina posestnikov in kmetov v novih davčnih uredbah praktično gospodarsko zaščito malega in srednjega ter discipliniranega večjega kmeta kakor tudi progresivni odnos do tistega dela velikih kmetov, ki se še niso navadili gospodarske discipline v planskem gospodarstvu.

Izvedba množičnih sestankov v zvezi s predlogi o odmeri dohodnine za leto 1948 na terenu ne povzroča težav. Npopravljivi slabosti in nergači so tu in tam pokazali svoje nergaško lice, vendar so se morali pod pritiskom množice zopet potuhiniti.

Na sestanku v Gajevcih, ki je bil prvi v okraju te vrste, se je zavzel za večje kmete Kukec Franc iz Muretincev, ki je sam mali posestnik. Med sestankom je poskušal Pukišič Janez iz Gajevcev 27, ki ima 10 ha zemlje, izzvati nereno razporeženje. Trdil je, da že služi sedmega gospodarja (državo), pa se še nikoli ni dogajalo, da bi se izvajal tako oster pritisk na večje kmete z raznimi obveznostmi kakor sedaj. Pridružila sta

se mu še Rižnar Jože iz Gajevcev in Ranfl Franc iz Placarjev, ki sta se od svojih očetov navzela velikokmečke domišljavosti. Na sestanku sta hotela doseči zase pomilovanje med zbranim ljudstvom, da jima ob sedanjih pogojih ni dano, da bi množila bogastvo in izkoriščala tujo delovno silo, Kukečev, Pukišičev in njuno nerganje ni moglo spremiti med ostalimi manjšimi in srednjimi kmeti dobrega razpoloženja.

Na sestanku v Bukovcih je bilo navzočih 216 davčnih zavezancev. Med razpravo o razmerjih predloga je bila 12 večjim kmetom zvišana osnova za skupno 169.000 din. Horvat Janez, Štrafela Marko, Kekec Mihael in drugi bi se sicer prelahko rešili davčne obveze.

V Turskem vrhu in Zavrču je ostal v glavnem prvotni predlog nespremenjen. Edino pri posestnikoma Berlič Antonu iz Zavrča in Možina Ivanu iz Zavrča je bila osnova zvišana za 10.000 in 8000 din.

V Kicarju sta se izrazila največja posestnika Hameršak Ivan in Hajduk Jožef, da imata previsoko davčno osnovo. V progresivnih lestvicah vidita svojega najneizprosnejšega sovražnika. Trdita celo, da ju hočejo uničiti ter da bosta plačala več davka, kakor v letih 1945 in 1947 skupaj.

V Juršincih se je sestanka udeležilo samo 20 davčnih zavezancev, čeravno so bili obveščeni. V Vitomarcih se prvi sklicani sestanki ni vršil, ker se člani davčne komisije in davčni obvezniki niso odzvali vabilu.

Iz vseh strani ptujskega okraja premeja finančni odsek OLO v Ptuj poročila, da je večina ljudstva po vaseh zadovoljna z novim načinom odmerjanja davka.

Z letošnjo davčno odmero za leto 1948 ter z dosledno in hitro izterjavo bo izvršena mobilizacija vira akumulacije iz kmetijskega gospodarstva ptujskega okraja, ki bo znatno pripomogel do tega, da bo v času do konca Petletke investiranij v narodno gospodarstvo na ozemlju Ljudske republike Slovenije skupno z zvežnimi investicijami za proizvodjalne in neproizvodjalne panoge preko 33 milijard dinarjev. PV.

naše vodstvo in pravilno izvajanje načel marksizma-leninizma.

Na podlagi teh dejstev bomo kot borci za socializem na vaseh postoterili svoje napore za praktično vcepjanje kolektivizma prebivalstvu naših vasi. S tem bomo dokazali neomajno zaupanje v vodstvo CK KPJ z genialnim tov. Titom na čelu.

Tečajniki knjigovodskega tečaja Slatina Radenci.

Konferenca predsednikov obdelovalnih zadrug v Ptuj

Vestno izvrševanje planskih nalog na zadrúžno-gospodarskem področju postavlja pred delovne zadrúžnike in njihovo vodstvo dolžnost pravičnega in racionalnega izkoriščanja surovin, proizvodnih sredstev in delovnih moči, pravičnega in smotrnega izvrševanja investicij ter stalnega izboljševanja in izpopolnjevanja zadrúžne produktivnosti.

Te obveznosti so dale pobudo za konferenco predsednikov kmetijsko- in vinogradniško-obdelovalnih zadrug ptujskega okraja, ki se je tudi vršila dne 29. marca t. l. v Ptuj. Udeležili so se predsednik OZKZ tov. Belšak Franc, okrajni sekretar OF tov. Berginc Peter in predsedniki obdelovalnih zadrug Osojnik, Sobotinci, Središče, Dravinjski vrh, Gorca-Dežno, Litmerk, Grajena in Desternik.

Osnovna naloga konference je bila v ustvaritvi tesne povezave vodstev zadrug z okrajnim partijskim, oblastnim in zadrúžnim forumom in sporazumnega reševanja problemov in ukrepov obdelovalnih zadrug ptujskega okrajnega področja.

Na konferenci so bile iznešene težave in nepravilnosti, ki zahtevajo ukrepe, da ne bodo zavirale zadrúžnega razvoja.

KOZ Sobotinci in druge zadruge so prizadete s tem, da je ptujska uprava za svinjogojstvo prodala viške repe privatnikom, ne pa njim. Na isti način je prodala gnoj marborska uprava za (koniec na drugi strani).

Knjigovodje iz ptujskega okraja na tečaju v Slatini Radenci

V Slatini Radencih se je vršil tečaj knjigovodij Kmetijskih zadrug iz vseh krajev Slovenije. Tudi iz ptujskega okraja je bilo na tečaju več knjigovodij, ki poznajo socialni sestav vasi ptujskega kmetijskega okraja in vse oblike in ukrepe borbe proti vaškim špekulantom in škodljivcem.

Dne 23. marca t. l. so se tečajniki zbrali na skupno konferenco, na kateri so med drugim sprejeli in poslali Centralnemu komiteju KPJ resolucijo sledeče vsebine:

»Tečajniki dopolnilnega knjigovodskega tečaja v Slatini Radenci, zbrani na skupni konferenci dne 23. marca 1949, ob 20. uri, odločno protestiramo proti izmišljenim in lažnim vestem ter klevet-

tam, ki jih širijo radijske postaje in časopisi držav ljudske demokracije, naperjenim proti CK KPJ in vodstvu naše države s tov. Titom na čelu.

Izjavljamo, da nas taka izzivanja ne bodo ovirala pri razvoju našega gospodarstva in socializmu v Jugoslaviji.

Kot knjigovodje Kmetijskih zadrug iz vseh krajev Slovenije poznamo razvoj na vaseh in vemo, da prihajajo na vas pravilne direktive našega Partijskega vodstva glede diferenciacije, na podlagi katere prehajajo naši vasi po začetni poti v socializem. Dnevni sestanki in konference delovnih kmetov dokazujejo, da vstopajo ti množično v Kmetijsko-obdelovalne zadruge ter s tem praktično potrjujejo zaupanje v

26-članska delegacija LMS častno zastopa na IV. kongresu mladino iz ptujskega okraja

Na IV. kongresu LMS v Ljubljani, ki je začel 6. aprila t. l., zastopa organizacija LMS za ptujsko okrajno področje 26-članska delegacija, ki jo vodi sekretar Okrajnega mladinskega komiteta LMS tov. Furlan Dušan.

Iz Ptuja je odpotovala delegacija 4. t. m. zjutraj v Maribor, od tam pa z mladinskim vlakom skupno z ostalimi delegacijami štajerskega predela Slovenije v Ljubljano.

Najvzglejnejši aktivni LMS ptujskega okraja na Strnišču, v Sadjarsko-obdelovalni zadrugi »Osojnik«, na Polensaku, v Skorbi, v Gorci-Dežno, v ptujski gimnaziji, v ptujski Petarški zadrugi, v Kmetijsko-obdelovalni zadrugi Sobetinci, v Melloracijski soli v Ptuj, skratka povsod, so s svojim delom dokazali, da gredo za ciljem gospodarsko-kulturnega dviga naše domovine preko lastnega udobja, samoodpovedi in požrtvovalnosti ter da vabijo vsakega mladina in delavca iz produkcije in kmetijstva, da se pridruži k velikemu delu odpravljanja

zaostalosti na naši zemlji. Skozi stotletja je tlačilo naše narode, naše delavce in kmete ter delovno inteligenco težko življenje. Sedaj osvobodene nas še moti slaba zapuščina preteklosti. V preskromnih domovih se še ne moremo udobno počutiti. Radi vsega tega zalaga mladinska organizacija LMS vse svoje sile, da bi napravila konec v preteklosti delavskemu in kmečkemu razredu vsiljene skromnosti v bogati državi Jugoslaviji.

Referati na IV. kongresu LMS spreminjajo poročila o uspehih LMS Slovenije v zgodovinsko dejstvo, da prevzema v 20. veku, v 32. letu obstoja socialistične države ZSSR, v dobi borbe in zmage nad fašizmom in v 3. letu petletke nove Jugoslavije ljudska mladina nase velik del gospodarsko-kulturnih ter revolucionarnih nalog in vnaša v skupne napore celotne družbe delovnih ljudi Jugoslavije in vsega socialističnega sveta ves svoj trud in sposobnost. Pri tem se tudi zaveda, da izloča življenjski proces iz tovarniške in kmetij-

ske produkcije ter ostalih družbenopolitičnih sektorjev našega gospodarstva in uprave generacije starejših ljudi. Zato se trudi, da bi postavila na njihova mesta ljudstvu predane, poštene, delovne in ukajeljne mlade ljudi, ki bodo znali uporabljati dosežane ustvaritve delavsko-kmečkega razreda, jih izpopolnjevati in razvijati ter očuvati v svojih vrstah socialistični duh patriotizma, delavnosti in discipline, čigar prednosti so svetu praktično dokazali narodi ZSSR in Jugoslavije ter še dan z dnem dokazujejo svobodoljubni narodi v svetu v borbi za zavarovanje delovnega človeštva pred fašističnimi krvokoli.

Na IV. kongresu LMS sprejeti sklepi bodo delovni mladini Slovenije določena pot, po kateri bo stopala pod vodstvom Komunistične partije in dajala prstovoljno pomoč pri izvajanju petletnega plana ter pri praktičnem uresničevanju pridobitve Velike oktobrske revolucije in narodno-osvobodilne borbe v korist proletariata vsega sveta.

Ob setvi pozabljajo špekulanti na doslednost odkupov

Razvojna in planska potreba po povečanju orne zemlje v ptujskem okraju, po porabi selekcioniranih semen, po zboljšanju obdelave in večji uporabi umetnih gnojil so ustvarile obenem potrebo po izpopolnitvi, in dosledni izvedbi okrajnega in krajevnih setvenih planov, da bo mogoče do konca Petletke doseči in dvigniti hektarski donos pri žitu za 25 do 34%, pri industrijskih rastlinah za 13 do 29%, pri krompirju za 54% in pri krmskih rastlinah za 36—43% povprečja iz let 1930—1939.

Pri sestavi in začetku izvajanja letošnjega setvenega plana se odziv na gorje potrebe pri posebnih s področja ptujskega okraja zadostno ne odraža.

Mnog. krajevni ljudski odbori so v svoji neborbenosti in nedoslednosti pristali na to, da so kmetje celo zmanjševali setvene površine iz krajevnega in s tem tudi okrajnega plana. S tem se dopustili, da večji kmetje ponekod niti ne b. dosegli povprečnega setvenega plana, še manj pa, da bi bila pri njih dosežena razširitev setvenih površin na škodo travnikov.

Posebno pri površinah za krompir je ta pojav najbolj opazen. Tako bi moralo na pr. področje Peterja po planu porabiti za krompirjev nasad 168 ha, dočim so kmetje skupno s KLO-jem plan znižali na 100 ha. Škole bi morale nasaditi krompir na 118 ha, na njiv, na predlog kmetov pa je plan znižan na 85 ha. Gajevci se planirano površino 106 ha znižali na 62 ha itd.

Vse tako znane površine gredo v korist krmskih rastlin, ker niso primerne travniške površine preorane v korist orne zemlje in v korist razširitve setvenih ploskev.

Na drugi strani so mali posestniki v Majschem vrhu zvišali plan krompirjevega nasada od 12 na 14 ha. Gradisce od 9 na 11 ha in tudi drugje.

Okrajni ljudski odbor v Ptuj je te poljave pravočasno odkril, prekontroliiral krajevne setvene plane in izvedel na terenu s KLO-ji in frontnimi odbori sestanke. Na teh so hoteli večji kmetje z različni izgovori opravičiti svoje poskuse izogibanja bremenom, ki odpadajo na večje kmetijske površine. Ta pojav planske nediscipline in izmikavanja je preprečen z izdanimi odločbami o obveznem posejanju planiranih površin, ki so jih prejeli večji kmetje od OLO

v Ptuj. Med tem je tudi **Bezjak Alojz** iz Moškanjcev, **Pleteršek Jožef** iz Mišcovca, **Zgeč Simon** iz Dornove, **Hanželič Ivan** iz Hardeka in drugi.

Ugodno, sicer suho vreme omogoča polni razmah oranja in setve po vseh okrajnih predelih, vendar se KLO-ji doslej niso potrudili, da bi dali OLO-ju poročila, kako se izvaja oranje, širjenje setvenih površin, sajenje krompirja itd., kar zopet na svoj način onemogoča evidenco nad pozitivnimi in kontrolno nad negativnimi pojavi.

Setveni čas med 10. in 15. marcem odgovarja naravnim in terenskim prilikam. Za krompir je končni čas do 15. aprila in za koruzo med 25. aprilom in 15. majem t. l. Traktorske postaje v Markovcih, pri Janžu in v Cirkovcih niso vpoštevale časovne nujnosti in potrebne pomoči državnim posevstvom in zadrugam. Kmetje so si večino zemlje sami zoral; s konji, voli in tudi kravami, dočim so se traktorske postaje do pred kratkim ukvarjale z vprašanjem nabave motorskih svečic.

Sadjarska obdelovalna zadruga »Osojnik« ima z Ustrojem pogodbo za oranje 20 ha površine, vendar po tej pogodbi do 30. marca ni bilo s strani Ustroja ničesar podvzeto hiti sporočeno, kako bo rešeno vprašanje oranja. S telegramom je 30. marca t. l. »Osojnikova zadruga« pozvala Ustroj na izpolnitev pogodbe. Četudi je ta v reorganizaciji, vendar notranja upravna preureditev ne bi smela vplivati na disciplino traktoristov, ki vidijo na terenu nujnost pomoči in so ostali prepričani, samim sebi in svoji iniciativi, ki doslej ni koristila setvenim nalogam.

Vsi prednji pojavi so dokaz, da morajo biti frontne organizacije na terenu iniciator in mobilizator vseh razpoložljivih sil na terenu. S temi bodo pomagale ljudstvu in njegovemu upravnemu aparatu izvajati naloge, ki zahtevajo iznajdljivost, borbenost, pospešeni čas in odkrivanje lokalnih virov semen za izvedbo setve, da bo ta dostojna uspehov in potreb delavcev in nameščencev v produkciji. Na drugi strani pa pomagajo s svojo pomočjo in udarnostjo odkrivati špekulantske elemente, ki se skrivajo med množico in poskušajo izbrabljati njeno požrtvovalnost in skromnost.

Terasni vinogradi državnega posestva v Podlehniku

Vinogradniško področje pri Podlehniku omogoča tamkajšnjemu državnemu posestvu vzgledno ureditev vinogradov državnega sektorja in zagotovitev pogojev mehanizirane obdelave, kakor je predvidena s petletnim planom.

Bivši privatni vinogradi v haloškem področju in tudi v okolici Podlehnika so bili vinogradniški delavcem in njihovim družinam zavezniki, ki so malo nudili in mnogo zahtevali. Vinogradi na strmini, laporna zemlja, gosposki in tuji lastniki ter težka obdelava so bili mora haloških domačinov. Težko je bilo živeti, Obljube o rešitvi viničarskega vprašanja niso izpremenile strmin, zmečale laporja, olajšale dela niti izpremenile najtežjih življenjskih pogojev. Podaljševale so potrpljenje viničarjev, da je bilo gospodarjem mogoče nadaljevati z izkoriščanjem. Žilavost, skromnost in priprave na revolucionarno rešitev Halož so tvorile edino oporo ljudem, ki so preklinjali svojo usodo in drugim, ki so iskali uteho v pijaci, ob kateri so prehajali iz trezne obupnosti v brezizgledno neotolajljivo ogorčenost nad svojo usodo.

Terasno oblikovanje državnih vinogradniških parcel se vidno loči od starega

načina obdelave vinogradov. Strmino lomijo povprečni terasni obroči, na katerih je v primeri razdalji razmeščena trta, ki ima mnogo boljše hranilne in razvojne pogoje kakor na ravni strmi ploskvi. Na terasnih obročih bo ostajala vlaga. Nalivi ne bodo več izpirali iz zemlje redilnih snovi in jih odnašali v grabe in potočke, kjer niso bile nikomur v korist. Na terasnih ploskvah bo lahko opravljati na trti vsa dela, predvsem pa ta opravljati z mehaničnimi pripomočki. Delo na ravnini bo predvsem v veliko olajšavo vinogradniškimi delavcem, ostale prednosti pa v veliko korist vinogradniške produkcije.

Lani je dobilo 1½ ha vinogradniških površin terasno obliko, letos pa še 3½ hektarjev.

Domači delavci niso bili vajeni sprememb v vinogradništvu, zato so spočetkom z nezaupanjem urejali terase. Niso verjeli, da je terasni način v korist vinogradniških obdelovalcev in v korist izboljševanja ter dvigavanja vinogradniške produkcije. Upravnik posestva tov. Novak, tov. Zelenko in Uratnik niso pri delu in vzpodbujanju izgubili potrpljenja, temveč so vztrajali do prilagoditve vseh delovnih moči pa to delo. Izkušnje so se množile iz dneva v dan. Sedaj gre večini to delo lepo od rok. Kolarjev Lovro in Duhova Lizika sta udarnika. Svoje delovne moči posvečata naprednemu državnemu vinogradništvu in imata lepe uspehe. Ostali delavci ne zaostajajo. Horvatov Jože in njegova žena statudi sodelovala pri tem delu. Nikoli nista imela zavidega življenja. S številnimi otroci v Halo-

Mestni kino Ptuj

V času med 8. aprilom in 9. majem t. l. bodo predvajani v delavnih ob 20. uri, v sobotah ob 18.30 in 20.30 ter ob nedeljah ob 16. 18.30 in 20.30 sledeči filmi:

- 8.—11. apr.: **Bel valček** (francoski umetniški film);
- 12.—14. apr.: **Sekretar rajkoma** (sovjetski umetniški film);
- 15.—18. apr.: **Otroci Pratra** (C) (avstrijski umetniški film);
- 19.—21. apr.: **Sinja pota** (C) (sovjetski umetniški film);
- 22.—25. apr.: **Jeklena srca** (C), (poljski umetniški film);
- 26.—28. apr.: **To ljudstvo bo živelo** (jugoslovanski umetniški film);
- 29. apr.—2. maja: **Pomlad** (F), (sovjetski umetniški film);
- 3.—5. maja: **Oni zopet vidijo** (sovjetski umetniški film);
- 6.—9. maja: **Tretji udarec** (C) (sovjetski umetniški film).

Razkrivanje protiljudskih špekulantov in škodljivcev

Delovno ljudstvo ptujskega okraja sproti onemogoča delovanje raznovrstnih špekulantov in škodljivcev. Pred ptujskim okrajnim sodiščem dajejo obračun za svoje protiljudsko in protizakonito obnašanje. Proces čiščenja v vrstah prebivalstva vasi in mesta izloča dan z dnem sebičneže in družbene škodljivce vseh vrst iz svobodnega življenja in jih spravlja pod nadzorstvo organov ljudske oblasti, da ne morejo zavirati delovnega poleta na poljih, v obratih in pisarnah.

Ptuj

Slaščičarski mojster **Vidovič Ivan** iz Prešernove ulice št. 7 v Ptuj je sicer lastnik hiše v Zagrebu in druge v Haložah ter inventarja v skupni vrednosti nad 350.000 din in vendar je hotel svoje premoženje še izpopolniti z občeljudsko imovino.

Pobegli Nemci **Planta** ter pobelega **Štefancič Greta** so pustili za seboj registrirno blagajno na elektr. priključek, 4 vinske sode po 300 in 400 litrov, p-sarniško mizo, kuhinjsko umivalno mizo,

omaro in šivalni stroj. Te predmete si je prilaštil **Vidovič Ivan**. Blagajno je prodal v Zagrebu za 43.000 din, šivalni stroj je izročil **Plajšek Mariji**, ostalo pa je še obdržal zase. Da je vsa imovina pobeelih Nemcev in izdalcev neznan, odškodnina našim narodom za med okupacijo povzročeno škodo, za **Vidoviča** Ivanu ni bilo važno.

Osemnajst mesecev odvzema prostosti s prisilnim delom, plačilo stroškov kazenskega postopanja, vrnitev izkupička za blagajno in vrnitev še najdenih predmetov občeljudske imovine je njemu in ostalim skrivačem občeljudske imovine dokaz, da ne more družbena lastnina služiti v pomoč poindencem, temveč celotni družbi delovnih ljudi.

Janeževski vrh
Kmet **Pukšič Janez** iz **Janeževskega vrha** št. 14 je oddal lani 1602 kg krompirja mesto predpisanih 7862 kg. Od predpane akontacije davka 16.600 din ni plačal 11.690 din. Za prodajo prijaviteljnega in neprodanega konja ni ponovno prijavil. Mesto 12 glav goveje živine je redil na 20 hektarjev obsegajočem posestvu samo 5 glav goveje živine. Zemljo je dajal v najem pod izkoriščevalskim pogoji. Na vsakem svojem delu je dokazal, da je zasledoval vedno samo svoje koristi. Vse prepričevanje o borbi proti samovolji večjih kmetov je šlo mimo njegovih ušes. Končno je prišel pred ljudsko sodišče.

Obsojen je na kazen **dveh let odvzema prostosti in popolno zaplombo premoženja** z zakonskimi omejitvami. Kazen odvzema prostosti mu je odložena za dobo 2 let.

Del krivde je priznal. Zagovor obeležuje njegovo samovoljo in neposlušnost napram vsemu, kar je v zvezi s socializmom in naprednim razvojem gospodarstva v vaseh Slovenskih gorc. Dejstva in priče pa niso šle preko tega.

Zamušani
Mizar **Bratuša Ivan** iz **Zamušanov** št. 8 si je vtepel v glavo, da bi postal samostojen obrtnik s pomočjo nakradnega orodja. Začetkom leta 1946 je začel z delom ter do decembra 1948 ropal raznovrstno orodje in povzročil prizadetim nad 70.000 dinarjev škode. Ponoči je s pomočjo vetriha obiskal Mestne obrtne delavnice, mizarški oddelek, delavnico kolarija **Šošterca**, **Vidovičeva**, **Potrčeva**, **Selmajerjevo**, **Ljubečeva** mizarško delavnico v Ptuj in **Plavčeva** mehanično delavnico ter povsod pokradel orodje **Fridauer Mariji** v **Zamušanih** je odnesel 4 deske in 40 kg koruze.

Izredna požrtvovalnost komandirja **NM** mesta Ptuja, tov. **Bojanovič Jurija**, in administratorja mestne **NM**, tov. **V. riant Dušana**, je doprinesla, da so odkriti slučaj **Bratuševih** vlovov in da je ts sam zasleden pri delu. Ker je hotel tov. **Bojanovič Jurij** do skrajnosti preiskati vsa **Bratuševa** skrivališča orodja, je tega odneljal v najslabšem vremenu z motorjem v **Zamušane**. Odkril je toliko orod-

V okviru petletnega plana za ptujski okraj in planske naloge dvigavanja združne proizvodne in uslužnostno obrtne delavnosti prispeva ptujska »Šiviljska produktivna zadruga« velik delež za dosega planskega cilja, da bi bila do leta 1951 dvignjena zadruga in privatna obrtna delavnost v razmerju za letom 1939 za 1,4krat in da bi dosegla na področju LRS vrednost 3,5 milijarde dinarjev.

Lansko leto je »Šiviljska zadruga« s svojo delavnostjo presegla četrtilijonsko vrednost, za letošnje leto pa si je plan znatno zvišala.

Ze avgusta 1946 se je v Ptuj pokazala potreba za ustanovitvijo šiviljske produktivne zadruge, ki je bila tud: ustanovljena. S tem je bilo ustvarjeno tovrstno združno jedro, iz katerega se je razvila sedanja močna, z delom obložena in uspešno delujoča zadruga. Takratni zadržni referent pri OLO tov. **Neubauer Maks** in poslovodja krojaške zadruge tov. **Vrbnjak Jože** sta dovajala zadrugi vso oblastno pomoč, ki je bila takrat možna in vzpodbujala prve članice pri premagovanju ustanovnih težav. Nabava šivalnih strojev je tvorila težišče razvojnih skrbi. Postopoma se je vršil prenos dela in zaupanja mimo šivilj privatnic v zadržni šiviljski obrat, ki je dan z dnem pridobival izkušnje, izboljšal delo, vzdrževal uradne cene in širil vrsto članic. Prvotno število 3 do 5 članic se je povečalo na sedanjo poslovodkinjo, 6 pomočnic, 1 priučeno moil in 4 vaječne članice. Ves čas so vodile ostro borbo s šiviljami-šušmarkami na vaseh in v mestu, ki so izkoriščale na eni strani svoje naročnike z nekontroliranimi cenami za storitve, na drugi strani pa niso izpolnjevale osnovnih pogojev za kvalitetno izvrševanje šiviljske obrti.

S to borbo še nadaljujejo s tem, da dvigajo kvaliteto dela, skrajšujejo čas izvršitve prejetih naročil ter znižujejo cene storitvam.

V letu 1948 so nudile članice-mladinke znatno pomoč tudi pri obnovi domovine. V vrstah »Leteče čete« so napravile na stotine ur prostovoljnega dela na raznih akcijah.

Tov. **Petrovič Štefka** je opravila 400 prostovoljnih ur in je bila razglašena za udarnico. Dobil je zlati znak ZD in opekarne Ormož. Sodelovala pa je tudi v akciji na avtostradi Zagreb—Beograd ter tud; tam dosegla častni naslov udarnice, tov. **Kukovec Rezika** pa pohvalo Tov. **Prosenjak Anica** je zaslužila častni naslov udarnice pri gradnji proge **Sežana—Dutovlje**. Tov. **Dragar Lizika** je bila pohvaljena.

V vrstah »Leteče čete« v okrajnih akcijah pri gradnji združnih domov in izdelovanju opeke v Ormožu so opravile tov. **Kukovec Rezika**, **Dragar Lizika** in **Prosenjak Anica** po 200 prostovoljnih ur. Dobile so bronaste značke za pomoč pri združnih domovih in pri opekarni v Ormožu.

Poslovodkinja tov. **Močnik Tončka** in ostale so se pridno udeleževale v delu množičnih organizacij ZB, OF in LMF. Lansko leto so nudile strokovno delovno pomoč skromnejšim družinam iz **Zetal**, **Gruškovja** in **Cirkulan** s tem, da so obiskale te kraje in napravile nekaj novih otroških oblek ter popravile večje število starih.

Plan dela za 1949 obsega znatno zvišanje strokovne delavnosti. Tudi letos bosta dve članici sodelovali po dva meseca pri večjih mladinskih akcijah ter akcijah v ptujskem okraju. Med drugim ima zadruga v svojem planu prostovoljnega dela obisk Doma starih in onemoglih v **Muretincih** in popravilo ter izdelavo oblek in perila oskrbovank.

S svojo vsestransko delavnostjo in razvojem nakazuje zadruga šiviljam privatnicam možnosti boljšega združnega dela, kakor ga imajo same z individualnim izvrševanjem šiviljske obrti, zlasti njihovim pomočnicam in vajenkam, ki jim sodelovanje v privatni obrti; ne daje dovolj možnosti za politično in kulturno ter strokovno izpopolnjevanje. Ob takih prilikah se ne morejo čutiti kot sodelavke pri gradnji vsedravnega gospodarstva, temveč samo kot pomočnice in vaječne privatnih obrtnic.

Dopisujte v „Naše delo“

ja, da ga je **Bratuša komaj držal** v nahrbtniku na hrbtu. Ne vrhu kopice sena na travniku nedaleč od **Bratuševoga** doma je odkril ur budilko.

Tri in pol leta brez prostosti bo **Bratuša Ivan** na prisilnem delu ob enoletni izgubi državljskih pravic. Spoznaval bo, da uči ljudska oblast družbene škodljivce živeti brez svobode, ker so prej te izbrabljali za to, da so družbi delovnih ljudi škodovali in zavirali njihovo delo in življenje.

Strnišče

Tovarniški delavec **Hojnik Anton** iz **Bukovca**, ki je nazadnje bival na **Strnišču** v taborišču 1, se je lani prelevil v nepopravljivega tata in nasilneža.

Lončariča Jožefa iz **Sakušaka** 67 je nagovoril, da je 5. avg. 1948 ukradel na postaji **Moškanjci Kranjc Antoniji** iz **Maribora** iz torbice ročno uro v vrednosti 2000 din.

Septembra lani je ponoči pod pretnozvo, da je organ **NM**, zvalil v **Sakušaku** posestnika **Brenholc Jožefa**, da je odprl vrata. Ko je vse premetal v hiši, vzvel 5 litrov jabolčnika in kruh, je prisilil **Brenholca** iz hiše in ga s kolom pretepel do nezavesti.

Pri **Pintarici Ceciliji** iz **Rotmana** 18 je 17. 9. 1948 vlomil v hišo in ji odnesel 3 m blaga za moško obleko, 2 moški srajci, 2 otroški obleki, 1 kg mila in 5 zavitkov vžigalic.

Okrajno sodišče v Ptuj ga je obsodilo na 3 leta in pol odvzema prostosti s prisilnim delom, na povračilo stroškov kazenskega postopanja ter vrnitev škode.

Ze v letu 1947 je bil **Hojnik Anton** kaznovan na 9 mesecev odvzema prostosti zaradi tatvine in 14 l. 1949 na 1 leto odvzema prostosti zaradi poskusa tatvine in tatvine.

Tekom 3 in pol let bo ob primernih instrukcijah nadzorstva na prisilnem delu brezdvomno prišel do prepričanja, da bo ljudska oblast v stalnem in neizprosno spopadu z zločinci, tatovi in vlomilci, ki ogrožajo delovno ljudstvo pri mirnem izpolnjevanju državljskih dolžnosti.

Spodnji Ve'ovlak
Kmet **Pihler Franc** iz **Sp. Velovlaka** št. 27 se je postavil iz vrst delovnih in discipliniranih kmetov s svojimi špekulacijami in gospodarsko sabotazo.

Lavčni dolg v znesku 89.871 din, dolg na krompirju 5920 kg, slaba obdelava zemlje, utaja 3 prašičev ob prijavi, skrivanje za odkup ožigosanega prašiča, dajanje zemlje v najem na odsluževanje težakov so vsekakor pojavi, ki nimajo ničesar skupnega z likom delovnih kmetov, temveč izražajo vse znake izkoriščevalskih in špekulantskih poindencev **Sp. Velovlaka**, ki morajo po nujnosti družbenega razvoja priti v spopad z družbenimi zakoni.

Mesto svobode, pomoči in prepričevanja (Nadaljevanje na tretji strani)